CZYTELNICY > REDAKCJA - Popowodziowe refleksje o wsparciu dla przedsiębiorców

Napisano dnia: 2025-10-03 21:51:25

(Inf. zewn.). **Gdyby woda płynęła tak szybko, jak przedsiębiorcy otrzymują wsparcie z programu pożyczek z umorzeniem, to powodzi we wrześniu 2024 roku by nie było!**

Od momentu tego katastrofalnego zdarzenia obserwuję i jak mogę, to uczestniczę w procesie organizacji wsparcia dla przedsiębiorców ziemi kłodzkiej. Na pewno pozytywnym działaniem ze strony firm dotkniętych skutkami wrześniowej powodzi był fakt ich zorganizowania się w Stowarzyszeniu dla Rozwoju Śnieżnika. Była i jeszcze jest to jedna z nielicznych inicjatyw skutecznie walcząca o to, aby w całym spektrum różnych problemów i tragedii sprawy firm były zauważane. Z szeregu dyskutowanych propozycji wiele z nich udało się załatwić. Ale są i takie, które się nie udały, a są bezwzględnie potrzebne. Dla przykładu propozycje
systemowego zorganizowania wsparcia dla firm w odbudowie poniesionych szkód, pozostały bez echa. Skutki tego widać m.in. w sposobie obecnie realizowanego naboru Programu pożyczek powodziowych z tzw. umorzeniem.

Program został odpalony „z hukiem”. Duże pieniądze z 90-proc. opcją umorzenia wzbudziły nadzieje na szybką odbudowę utraconej pozycji na rynku. Nawet „mocno przeregulowana dokumentacja naboru” i jego sposób zorganizowania nie stanowił problemu, co w końcu okazało się, że to nie jest do końca prawdą. Nie będę się rozpisywał o szczegółach, bo nie mam dostępu do takiej informacji. Ale pozwolę sobie na komentarz do aktualnych rezultatów naboru ogłoszonego 22 maja 2025 r. To już 4 miesiące. Co za zbieżność 4 miesiące - 4 proc. zaangażowania alokacji.

Według informacji otrzymanych z Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) na dzień 15 września 2025 cytuję: "... w odpowiedzi na wniosek z 16 września 2025 r., złożony w trybie dostępu do informacji publicznej, informujemy, że podpisano 10 umów pożyczkowych na kwotę 13 651 062,78 zł. Udostępniono kwotę 2 500 000 zł, co stanowi 4 proc. alokacji. Z 10 umów inwestycyjnych przewidziano kwotę umorzenia w wysokości 12 302 552,42 zł. Dane są zgodne ze stanem na 15 września 2025 r."

Jak na szybką reakcję w wsparciu firm dotkniętych skutkami powodzi 4 proc. alokacji w czasie 4 miesięcy od ogłoszenia naboru - to naprawdę imponujący wynik. Dla przypomnienia mamy rok po powodzi, a nabór został ogłoszony 22 maja 2025 roku. Ile znaczy rok dla prowadzenia biznesu szczególnie w takiej branży jak turystyka, to tylko wie przedsiębiorca. Na pewno przy takich rezultatach trudno jest gratulować sukcesu. A pojęcie empatia dla zrozumienia sytuacji firm dotkniętych skutkami powodzi jest raczej wartością teoretyczną.

Z takich ważnych zagadnień a zarazem problemów ograniczających decyzje firm jest brak opublikowania list zgłoszonych wniosków o wsparcie. W wielu programach jest to powszechnie stosowana praktyka. Przedsiębiorca zna miejsce na listach, co pozwala mu na właściwe planowanie, co w przypadku odbudowy po powodzi ma duże znaczenie. Ze strony BGK udzielono odpowiedzi, cytuję: "Listy z ogłoszonego naboru nie zostały opublikowane, gdyż jako Menadżer Funduszu Powierniczego nie wymagamy udostępnienia listy rankingowej".

To dziwna decyzja, jeżeli zagadnienia transparentności, równego dostępu do informacji i traktowania w przypadku zaangażowania środków publicznych są szczegółowo opisane w Ustawie o zasadach

realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich (Dz.U.2022.1079), z której wynika, że instytucje organizujące nabory muszą działać w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny. Brak publikacji list może być uznany za naruszenie tych zasad, co może skutkować zarzutami o brak transparentności oraz skargami ze strony wnioskodawców. W obecnych czasach różnych niewyjaśnionych rozliczeń gospodarowania tymi środkami jest to sytuacja trudna do zrozumienia. Niemniej jednak wynika z tego osąd, że dla organizatorów wsparcia bez znaczenia jest to, że firmy ponoszą koszty przygotowania projektu i mają tego tytułu zobowiązania. Tak jak w przypadku tzw. listy rezerwowej, gdzie przedsiębiorcy skazani są na czekanie na „maila", który nie wiadomo kiedy wpłynie (przypominam o tempie alokacji), to uzyskanie informacji o kolejnych naborach jest również problemem zainteresowanych firm. Obecnie są one biernym obserwatorem istniejących problemów, co raczej zniechęca niż motywuje.

Cytuję odpowiedź Banku, co by nie było tej instytucji, która dała pieniądze i zapewne posiada zapisy dotyczące zasad nadzoru na ich wydatkowaniem: "Obecnie nie posiadamy informacji na temat kolejnych naborów. Decyzję w tej sprawie podejmie partner finansujący po ocenie otrzymanych wniosków".

W tym miejscu muszę wrócić do 4-proc. alokacji na dzień 15.09.2025 r. Aż strach jest pomyśleć, kiedy to będzie przy takim tempie alokacji. Można z pełną odpowiedzialnością stwierdzić, że opisane wyżej problemy wymagają wyjaśnienia oraz wprowadzenia korekty programu wsparcia w sposób pozwalający firmom na szybką odbudowę pozycji na rynku świadczonych usług. Powtarzam: firmom, które powinny w miarę szybko odbudować swoją pozycję na rynku świadczonych usług. Obecnie, w morzu wymaganych różnych nie do końca uzasadnionych interpretacji, realizacji tego celu praktycznie nie widać. Moim zdaniem wyjaśnienia wymaga zrozumienie podstawowego celu programu, jakim jest „odbudowa firmy po powodzi". Czytając różne dokumenty nie spotkałem się ze szczegółowym wyjaśnieniem, co się przez to rozumie. Z ciekawości zapytałem AL-a, jak rozumie odbudowę firmy po powodzi? I oto co napisał:

"Odbudowa pozycji firmy na rynku po katastrofie naturalnej, takiej jak powódź, to złożony proces, który wymaga strategicznego podejścia. Przykładowo dla wdrożenia kompleksowego planu odbudowy po powodzi firmy usługowej w branży turystyki, działającej lokalnie (np. organizuje wycieczki, prowadzi pensjonat, wypożycza sprzęt turystyczny) i została dotknięta skutkami katastrofy naturalnej, należy: W etapie I: Dokonać oceny sytuacji i potrzeb zabezpieczenia działalności poprzez wykonanie (1) Audytu strat (tj. ocena zniszczeń infrastruktury (budynki, pojazdy, sprzęt); Sprawdzenie stanu rezerwacji i kontakt z klientami; Dokumentacja szkód (dla ubezpieczyciela i instytucji pomocowych) oraz (2) Zabezpieczenie majątku (poprzez tymczasowe zabezpieczenie obiektów przed dalszymi szkodami; Ewakuacja sprzętu i dokumentów; Wdrożenie podstawowych procedur awaryjnych)

W etapie II: Przeprowadzić odbudowę operacyjną poprzez (3) Naprawę infrastruktury (remonty budynków i obiektów turystycznych; Zakup nowego sprzętu (rowery, kajaki, wyposażenie pokoi); Przywrócenie systemów IT i rezerwacyjnych); pozyskanie (4) wsparcia finansowego (wnioski o odszkodowania z ubezpieczenia, pozyskanie dotacji (np. z programów UE, lokalnych funduszy kryzysowych), Kredyty preferencyjne dla firm dotkniętych katastrofą)

W etapie III: Odbudować komunikację i zaufanie na rynku świadczonych usług, poprzez (5) Kampanię informacyjną (informowanie klientów o wznowieniu działalności; pokazanie działań odbudowujących (np. w mediach społecznościowych), współpracę z lokalnymi mediami i organizacjami turystycznymi); pokazanie (6) Programu promocji i zachęt (zniżki dla pierwszych klientów po wznowieniu działalności; pakiety specjalne dla grup, rodzin, powracających gości; Program lojalnościowy)

W etapie IV: Opracowanie sposobu i wdrożenie strategicznej odbudowy pozycji rynkowej poprzez (7) dostosowanie oferty (wprowadzenie nowych usług (np. eko-turystyka, lokalne warsztaty), rozszerzenie sezonu turystycznego (np. oferty jesienne, zimowe), współpraca z innymi lokalnymi firmami (np. gastronomia, transport) oraz opracowanie (8) Zarządzanie ryzykiem na przyszłość (opracowanie planu awaryjnego na przyszłość, ubezpieczenia od katastrof naturalnych, inwestycje w odporność infrastruktury (np. podniesienie budynków, drenaż).

W etapie V: Monitorowanie i rozwój poprzez (9) Analiza wyników (monitorowanie liczby klientów, opinii, przychodów, badania satysfakcji klientów, korekty strategii na podstawie danych) oraz (10) Inwestycje w rozwój (szkolenia dla personelu, digitalizacja usług (np. aplikacja mobilna, system rezerwacji online), rozwój marki i ekspansja na nowe rynki).

To oczywiście wzór do indywidualnego wykorzystania. Co jest ważne, pozwalający na identyfikację, w którym miejscu firma jest w procesie odbudowy po powodzi. Warto, aby spojrzenie organizatorów wsparcia było z tego poziomu, a nie szeregu szczegółów, które i tak stanowią ważny element prowadzonej działalności.

W podsumowaniu:
1. Warto zacząć pytać o rolę i znaczenie dla rozwoju ziemi kłodzkiej działalności, jaką prowadzą przedsiębiorcy. Bo kto, jak nie oni są wiarygodnym partnerem i źródłem przyszłych przychodów pozwalających na spłatę istniejącego zadłużenia w różnego rodzaju instytucjach. Dotyczy to wszystkich firm, nie
tylko tych dotkniętych skutkami powodzi.

2. Zawarta w artykule ocena ma celu pokazanie, jak pilna jest potrzeba korekty w wdrażaniu Programu pomocy dla firm dotkniętych skutkami powodzi – tak, aby przedsiębiorcy wiedzieli, kiedy i na jakich zasadach otrzymają wsparcie, które mogą wykorzystać na realizacje swojego planu odbudowy pozycji na rynku usług.

3. Inne wykorzystanie treści tego artykułu nie będzie służyło realizacji tak wyznaczonego celu odbudowy pozycji firmy dotkniętych skutkami powodzi na rynku usług.

Jak zwykle zapraszam do dyskusji i aktywności w rozwoju naszej przedsiębiorczości poprzez ciągłą poprawę konkurencyjności i działania na rzecz ochrony otaczającego na środowiska.

2.10.2025
Jerzy Dudzik